

de porcs» (sentit més probable que no pas « solcs», com voldria Balarí, *Orígenes*, 173).

Porquerisses, poble del mun. d'Argençola (Anoia), a l'esquerra de l'Anoia, sota la serra de Montmaneu.

PRON.MOD.: *purkərisəs*, oït a Santa Col. Q. i a 5 Freixenet per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT.: 1359. *Porqueriçes* (*CoDoACA* XII, 56).

Camí del Porcarill, al Soler (XXVII, 42); *El Porcarill*, plaça en el poble, a Trullars (XXVII, 85.15).

El Porcariu, un carrer del poble d'Arboçols (XXVII, 10 33.23).

Porcarill prové del llatí *PORC-AR-ILE* (amb sufixos trivialitzats) i s'ha de referir a indrets on se celebrava el firal dels porcs (o que hi menaven). J.F.C.

Porc, *Coll de ~*, V. *Port*

PORÇÀ i PORCINYANS

Porçà, localitat antig. en el Vallès occidental.

MENCIONS ANT. 978: *Porciano*, cit. junt amb *Ordal* (*Cart. St. Cugat* I, 103; *Mas*, *N.H.Bna.* IV, 78); 998: «in comitatu Bna., infra territ. de villa *Porciano*» (MiretS., *Docs. de Terrassa*; *BABL* II, 393); 1001: *Purciano* (*Mas* IX, 87); 1005: *Porciano* (*Cart. St. Cu.* II, 45). 1009: *Purciano* (*Mas*, IV, 217); 1026: *Porciano* (*Mas* IX, 198); 1097: «infra terminē *Terracia* in l.q. *Porcanos*» (MiretS. VII, 507). Potser venia d'allí un *Porça* que figura junt amb *Campana* en un doc. valencià de 1276-77 (Mtz. Fdo. *Doc. Val.ACA* II, 197) [lleg. *Porçà, Campanà*?].

ETIM. Nom de predi romà, derivat de *PORCIUS* (Schulze 234) del qual vénen (com veu Aeb., *Top.* 123) també *Poursan* de l'Erau i altres noms occitans 35 (Skok., 121 i fr., -en -ANUM i en -ACUM).

D'un NP de la mateixa família llatina:

PORCINYANS, llogaret del Conflent alt a la dreta de la Tet, agre. al terme de Nyer. 950: *Purciana* (Alart, *Bu.S.A.Pyr-Or.* x, 11); en un doc del mateix any Abadal llegeix *Porciliarios* (*Eixalada*, 177) que esmenem en *Porcilianos*; 968: *Porcinianum* (Abadal, o.c., 198); 981: in villa *Purciana*, cit. junt amb Suanyes, Rià, Évol etc. (id. 935); 1011: *Vilare Purciniàs*, afr. S. d'un lloc que pel N. afronta amb Oleta (cf. ib. *Chexas* per *Caixans* de Cerdanya) (Moreau xxxi, 67); 1011: *Porcilianos* (*MarcaH.* 981); 1017: *Purcinianos* (Omont, *Dipl.* 380); 1023: *Porcinianos* (Alart *Cart. Rouss.*, 43); 1075: «in valle Conflente --- villa *Sodantias* --- afr. iv villare *Purcinia*» (Moreau. xxxi, 67); 1337: «de Nnyer et de *Porcinianis* --- de Anyer et de *Porcinyans*» (Alart, *Stils de Vilafranche*, 33, i també f 41r del ms.); 1399: *Pecians*, que Alart esmena en *Porcinians* (*Doc.Géo.Hist.* 283). L'*InwLC* hi afegeix encara moltes cites de *Por-cinyans* i vars. gràfiques en els anys 50

1173, 1210 i 4 més dels SS. XII i 1330.

ETIM.: nom de predi en -ANOS deriv. d'un nom romà de la mateixa família (*Porcina*, Schulze, add.42; Skok p.121 fa venir *Poussignac* de Girona i Lo-et-G. de *PORCINIUS* (id. Aeb., p.124). És clar que en part de les mencions antigues hi hagué dissimilació de la -N en /o -j/ davant la -n final. Del mateix *PORCINA*, deriva Pieri el NL toscà *Porcignano* (*Top. Arno*, 175).

PORCAR, VALL-

Torres antigues i extensa partida, entre la Noguera i el Segrià; depengueren de Corbins i de Vallfogona 15 de Balaguer.

1152: nom usat en concurrència amb *Algebellí* (MiretS., *El més antic text català*, p.17); 1156: entre una sèrie de torres fortificades que comprèn *Montalé* (te. d'Ivars) i les de *Cas* (te. Corbins), *Vallfogona*, 20 *Vallporcar*, *Cenrosa* i *Atabach* (CCandi., *Mi.Hi.Ca.* II, 469). Trobo orientadora per a l'origen del nom, en una zona on ja hi hagué molta infl. toponímica dels moros (*Cas* sembla ser arabisme, i també *Atabac* és almenys arabitzat) la sinonímia amb *Agebellí*, que prové sens dubte de *al-gābālī*, que en àrab era adj. amb el sentit de muntanyenc (deriv. de *gābal* 'muntanya'), però s'aplicà espt. al porc salvatge, o sigui el 'senglar' (cast. *jabalí*). És versemblant que fugint del regust morisc de *Algebellí*, es canviés el nom en *vall porcar*, 'vall de porcs senglars'.

D'altra banda crida l'atenció l'àrea singular del cogn. cat *Porcar*. Propi sobretot de la zona més muntanyosa de les serres ibèriques, que és una de les d'influència màxima de la gent morisca. Jo el trobo a Xodos en doc. de 1619 (XXIX, 94.22); *Mas de Porcar* te. Borriol; Corral de *Porcar* a la Vall d'Uixó; i cogn. arrelat a l'Alcora i Mislata (XXIX, 120.9, 195.2, 117.18; xxx, 130.20). *AlcM*, només en 9 pobles, quasi tots valencians des del N. de Morvedre a Tivissa i un del val. central. La formació és singular (no *PORCARIUS com diu *AlcM*, que dona *porquer*, no pas *-car*). Crec que també aquí es tracta (igual que en *Vall-Porcar*) d'un calc de l'àr. *gābālī* que els moriscos aplicarien com a malnom amb el sentit de 'silvestre' i els catalans entendrien amb el de 'porc senglar'; en l'enq. d'Agres (Serra Mariola) els inf. discreparen en la pron. del nom d'una pda.: *el forkàs* l'un, *el porkàs* l'altre (XXIV, 33.4). *P* arabitzada en *ƒ*

Porcarill, V. *Porc Porqueres* i *-querisses*, V. *Porc*

PORCIGOLA, i aranès *PORCINGLA* i altres variants del nom de la cort de porcs

Porcingla f. 'la soll, la cort de porcs' oït *pursingla*